

որն անվար տախտիկէսի՝ իսթէնիլէն գուզ-վէի մուսալինէնին փասա կէօնտէրիւմէսի-նէ մուսաատէ իտէճէ՝ ք մի տիր։ Ժէնէրալ Մարինայա, փաս գապիլէլէրինի տէֆ վէ մէվազըի հազըրէյի մուհաֆազա իյլէմէք իչին 40,000 ասքէրին քիֆայէթ իտէճէկի զանն օլունուէոր։ Լաքին պիր ազ իլէրի կիթմէք իպթէնիլիտէ, Մարինանըն թալէպ իթտիկի ասաքրի մուսալինէ տէ կիւճ իլէ քիֆայէթ իտէճէք տիր։

Պազը Իսքանեօլլար՝ փաս գապիլէլէ-րինտէն պիր գըսմընըն քէնտի թարաֆլա-րնտա օլաճաղընը զանն իթմէքլէ եանըլ-մըչլար տըր։ Պիւթիւն փաս գապիլէլէրի՝ էճնէպիլէրէ գարը իթթիֆաք իթմիլէր տիր։ Ուուսուսա չիմտի Իսքանիայա գարը չըգան փասըն Բիֆ էհալիսի՝ փասըն էն ճէնկեաւէր վէ էն զիեաւէ միւսէլլահ թա-գըլը տըր։ Պուսլար, էօնիւ ալընմասը հէ-ման միւսքիւնիզ պիր սուրէթտէ էսլիհա գալազճըլըղը իտէրէք, քիւլլիյէթլի թիւ-ֆէնքլէրէ վէ սաիր մուհիմմաթա մալիք տիրէր։

Իմտի չուրասը գօլայճա անլալընպի-լիւր քի, Իսքանեօլլարըն ուղրատըղլարը տէհէթլի միւսքիւթ, սօն տէյիլ տիր։ Տիկէր թարաֆտան Իսքանիա ասաքրի-նին կէօթէրաթլէրի չէճաթ վէ զայ-րէթ տէ ումուճէն թագտիր իտիլմէքտէ տիր։ Իսքանիանըն, փաստա անտիւմէլէր մուհիլիյիմէ հայիզ օլտըղը հուգուգ, գա-թի վէ միւսէրաճ օլուպ, պիւթիւն էվ-րոքա, պու հուգուգը թաստիզ իյլտիկի կիպի, չու էսնտաէ գուհուր իտէն զանը միւսաաէմէլէրտէն վէ տախիլ գարըղը-լըգտան տօլայը տա հէր քէն միւթէհասիր տիր։

Մէղքիւր գարըղըղըղլարըն պալըճա մէրքէզի՝ Պարչէլօնա չէհրի օլմըլ տըր։ Ալաֆ. յուլիպն 26, 27 վէ 28ինճի կիւն-լէրի, չէհրի մէղքիւրտէ, բրօթէսթ օ մա-գամընտա, ումուճէն թաթիլի իչլալ իտէն ամիլէ իլէ ասաիչի մուհաֆաղաեան չալը-չան բօլիս էֆրատը վէ ասքէր արասընտա, ասթիւ մուհարէպէ վուգուս պուլմըլ, իքի թարաֆտան բէք չօգ մաքթիւլ վէ պիր իտիլ մէճըուէ գուհուրա կէվիլ տիր։ Դա-թալօնիանըն կրանօլէր չէհրիտէ էրպտըղ իթթիլալ, պիր քիլիսէյի եաղմաեա վէրմիլ-լէր, օտուռտան մամուլ սանէմէլէրի վէ իւ-կէմէլէրի կէօթիւրիւպ, պիր մէյտան մա-հէլլտէ կազմըչլար տըր։ Պարչէլօնատա իտէ պիր քիլիսէյի վէ բուհպան մէքթէպլէրիի եաղմըչլար, միւթէտաոտի տէմիր եօլ քէօրիւպէրիի հալմաեա ուչուրմըչլար տըր։ Արապալար վէ օմիլպուլար թաթիլ իթ-միլ տիր։ Հիւքիւմէթ, իթթիլալըն սիրա-յէթիլի մէնն իթմէք իչին Պարչէլօնա է-եալէթիւնտէն պաչգա թարալօնա վէ ժէ-րօնա էեալէթլէրիտէ տախի իտարիլի էօրֆիլէ իլան իթմիլ տիր։ Ասաքրի հա-միլ օլարաք Պարչէլօնաեա սէվգ իտիլ-մէքտէ օլան թրէնլէրի՝ էրպտըղ իթթիլալ ֆըրգալարը տուրտուրմաեա մուվաֆադ օլմըչլար տըր։ Պու ասքէլէր, չէհրի կիր-տիքլէրիտէ, տախիլի մուհարէպէ, քէմա-լը տէհէթ վէ չիտտէթլէ ինրա օլընաճաք իտի, Լաքին Մատըրիտալն ալընան սօն իսպէրլէրէ կէօրէ, Իսքանիատա անվալը տախիլի տիւգէվիլ վէ Պարչէլօնատա ա-սաիլ իեաաէ օլընմըլ տըր։ Փասա տախի գուզվէյի մուսալինէ սէվգ իտիլմէյի վէ բէ-տիֆլէրին թօլլանմասըն պաչլանմըլ տըր։

Իսքանիատա չըգան իթթիլալը, իպա-նիանըն սէրպէսթի վէ մուհաֆաղաքար, քեաֆֆէլի զաղէթալարը չէտիտէն թայ-եիպ իտիւօլլար, վէ տիւօլլար քի, «Հիւ-քիւմէթին գուսուրընը իսլահ իթմէլին, կէօթէրմէլին վաղթը չիմտի տէյիլ իտիլ Մատամըի հիւքիւմէթ, չու արա տիւչմէն գարըղընտա պուլունուէոր, էֆքիար մուպաեէնէթի պէր թարաֆ իտիլէրէք, հէր ֆըրգա, տիւչմէնի տէֆ իթմէք իչին, հիւքիւմէթէ էպիլիլիկիլէ եարտըմ իթմէլի տիր։ Խուսուսա քի մատտէ՝ Իսքանիանըն նամուս վէ իթիպարընա ալիտ տիր։»

ԻՐԱՆ. — Իրանտա բէաքսիօնէրլէրտէն պիր գալը ասըլմըլ, վէ տիլանը հարպտա մուհաքէմաթա տէվմ օլընմագտա պու-լընմըլ տըր։ — Թէհրանտան կէլէն իսպէր-

լէրաէ, Իրան բէաքսիօնէրլէրինն հէնուգ իթմաալն թէպիլմ օլմատըղլարը պիլտիլի-եօր։ Հէր թարաֆտա եէնի բէթիմէ գարը իսեան վէ իթթիլալ գուհուրա կէվմէքտէ իսէ տէ, հիւքիւմէթը մէչրուճա՝ քէմալը չիտտէթլէ պոպիլարըն մէնիմէ, թէսկիւնիմէ չալըմաեա գաթիլն գարար վէրմիլ, վէ մէչրուճիլէթի ճէտիտէյի վէ եէնի չահը թանըմագ իսթէմէյէն հէր Իրանլընըն տի-վանը հարպ հուգուրընա չըգարըղլարագ, տէրհալ գուրընուս տիլիլէճէկիմէ տաիր հէր թարաֆտա պէեաննամէլէր ճէչը իտիլ-միլ տիր։

Պիր արալըգ Իրան հիւքիւմէթը ճէ-տիտէսկիւն, Բուսիա ալէչիմտէ պուլըն-աղը չաի օլմըլ իտիլ։ Սօն իսպէրլէրտէն, Իրան եէնի բէթիմիլին Բուսիաեա գաթիլն գարը Օլմատըղը, վէ հաթիւ Բուսիա իլէ Իրան հիւքիւմէթի պէնիմտէ պիր իթիլալի հարա իթմէք իւղը, ահարար պէչ-նիմտէ պիր ֆըրգա թէչքիլ օլընտըղ ան-լալընեօր։

ԱՏԱՆ ՓԵՃԱՍԸ ՀԱԴԳԵՏԱ ՍՈՒՀԻՄՄ ԷԼՐԱԳ

(4686 Ն. լը նիւսիսէմիգտէն տէվմ)

Ենիմէ բօլիս միւտիլի, գաթիլի պիլտի-կիւնի սէօյլէեէն պիր չաիսը ալրաէսթ իթ-տիկի հալտէ, ճէպլէն էլինտէն ալընըր։ Նիտանըն Լինճի չալը, կիւնիւ ալէսապաճ Դարաքէօնէ օլը Մանմուս ալրաէսթ ի-տիլի։ Ենիմէ էհալի թարաֆընտան ճէպլէն ալընըր։ Պու սըրալարտա նէ՝ հիւքիւմէթը միւլքիւ վէ նէ՝ ճիւնիլը ասաքրիւնէ է-սէլը մէվմուտիլէթ վէ սաթվէթ իպրազ օ-լընմագ, վէ սաթիւք օ սապաճ սէօզ աեա-ղա տիւչմիւլ օլտըղընտան, հէր քէս սի-լահ վէ սօրալարըղա կէվմէյի պալար։ Վալի վէ գօմանտէն՝ մէմուրիյի լազըմէ վէ էչրաֆ իլէ չարըլարտա կէվիլտիլի, վէ իթթիլիեանլարըն տիւքքեանլարընը ալտըրմաղա վէ ամիլէ թագըրմընտան օ-լան Միւսիլմալարը տաղըթմաեա չալը-աղը սըրաաա, էրմիլիլէրին Թօսեաղը մանլէլէսիլի պատըղլարը չաի օլուր։ Այիլէսիլի, իսանլէրիիլի գուրթարմալ իլին օ թարաֆա գօլան էհալի Միւսիլմիլէ պիր չօգ տա ամիլէ իլթիւրաք իլլէր։ Պու զալէպէլիլի կէօրէն էրմիլիլէր՝ քէնտի իսանլէրիիմէ հիւքուճ իտէճէքլէրի զանըլ-լա իսանլէրի բէնիլիլէսիլիտէն սիլահ սիթ-մաղա պալարտար։ Սիլահ սէսի իշիտիլին, ճէ, պիւթիւն էհալիտէ զալեան սաթիւրաք, սաթիլք ֆէճալի պալ կէօթէրիւ, օ սըրա-տա Ատանտա 20,000 բատտէսինտէ ա-միլէ պուլընմասը վաղընալ տէհէթլէթտի-րիւ։ պիր վաթիան էվլատը օլան Միւսիլ-մալար իլէ էրմիլիլէր, սաղըլարտան պէ-րի գարտալ կիպի կէչինմիլ օլան պու Սա-մանլըլար, մաթթիլէսիլի եէկտիլէրլէ-րին էօլալէրմէյի պալարտար։ Հաթիլա Տաիլէի պէլէտիլէտէ մէճիլա ազալընտան Շատըրիկեան Արթին գաթիլ վէ հէման պիւթիւն էրմիլին իսանէ վէ տիւքքեանլարը ինրաք իտիլիւր։ Վանտան, Տիարպէքիլտէն վէ իտըրուլտան կէվիլ օլան պիլիլէրմէ ամիլէ թարաֆընտան եաղմա պալար։ Պու հալ, կէճէլէրի աղալմագ սուրէթիլլէ իւլ կիւն տէվմ օլտէր։ Նիհայէթ սիւ-քիւնէթ հասըլ օլուր։ իթթիլիեանլարըն սիլահլարը թօլլանմաղա պալարմըր, մու-հաճիլի էհալի տաղըտըլըր։ օն կիւն գա-տար պու հալ տէվմ իտէրաէ տէ, մաթթ-թէհասիւր պըրճա թագտիլ իտիլէն ֆէվ-լէքտէ թաֆիլ իտիլիլի վէճէլէ, նի-սանըն 13իւնիւ կիւնիւ թէքէրիւր իտէն վաղըն՝ օրըֆ հիւքիւմէթը միւլքիւ վէ ասքէրիլէնիլի գալտըղըղը իլէ պալարտար-րաք, պիրիմէսիլիտէն տահա վաթի, տահա ֆէճի պիր սուրէթիլտէ նէթիլէլէրին։ Վա-ղընըն իլք կիւնիւ, վալիլի սապլէք ճէվմա տէյին՝ «Ատանտա իղթիլալ գուհուր իթ-տիլ. օրաեա աա սիրպէթի մէլհուգ տըր, բէտիլէրի թօլլաեանը» մալլինտէ միւլ-հաղաթա քէչիտէ իթթիլի թէչկըրաֆա-քի իղթիլալ քէլիլէսիլ տէլ ումուճ էր-

մէնիլէրին իսեան իթթիլիլի վանն իթթիլ-միլ վէ կէլիլ կիւնլէրին տէ վէրմիլ օլ-տըղլարը եանլըլ իսպէրլէր իւղէրինէ, միւլհաղաթտա տա հէման պիլիլէրմէ էր-մէնի իսանլէրի ինրաք վէ էչեալարը եաղ-մա վէ քէնտիլէրի գաթիլ իտիլիլլէր տիր։ ճէպլէլը Պէրէքէթ սանճաղը տախիլինտէ վուգուս կէլէն հաթիլի միւլլիլլէրմէ միւ-թէսարըքը սապլէք Ասքի պէլէն մէճուճ-ճա եաղաղը թէչկըրաֆնամէլէր վէ կէօս-թէրտիլի թէչալար սէպէպ օլմըլ, վէ պու միեանտա գաթիլ վէ նէհպտէ պիր չօգ մէ-նաֆիլ չաիսիլ արաեան պաղը իսիլիլ-րին, «Հիւքիւմէթտէն գաթիլ իլին էր-վար իմիլ տէ, մէմուլար պիլլէ կէօթէր-մէեօրմըլ» տէյէրէք, սաալտիլանը էհալի-լի թէչվիլք վէ թէչիլ իթմէք սուրէթիլլէ թէչալա իթմէլէրի, վէ էրպլին հապիսա-նէսիլլէ Բաեաա գալէսինտէք մաճիւմէ-րին թալիլլէրի վէ պու եօլտա վուգու-պուլան հիւքուլարըն՝ նիլալմաթը ասքէ-րիլ տաիլէսինտէ տէֆ իտիլմէեէրէք, է-հալինին սիլահլանմաղա սէպէպիլլէթ վէ-րիլմէսի, վէ հաթիլա էրպլինտէ միւթէ-սարըքըն ճէպանէթի իլէ էհալիլէ սիլահ վէ ճէպանէ թէվիլ իտիլմէսի, վէ հէր թարաֆտա մէմուրիյիլի ասքէրիլէրին բէք պիլթարաֆ գալմասը՝ անվալը միւլլիլլէ վէ միւլէսիլիլէրին թէչէտաիւտիւնիւ մու-ճիպ օլմուլ արը։ —Հաթիլի միւնտէֆիա-տա պիւթիւն Ատանա վիլայէթիլինտէք մաղթիլլէրին միգտարը, ժանտարմա վէ ասքէր տէ տախիլ օլտուղը հալտէ, 1487սի միւսլիմ վէ 4196սը զայրը միւսլիմ օլա-րաք, ճէման 5683 ատէտտէն իպրէթ ի-տուկի՝ Նուֆուս իսալէսի գալտընտան չալալըմըլ իսէ տէ, պու պապտէ զայրը մուգապիլտ վէ նէլէլի օլտուղլարը մէճ-հուլ պիր իսալիլ եապանճընը տախիլ մաղ-թուլ օլտուղը մէմուլ, վէ միգտարը սա-հիլի պուլմագ միւլաթիլիլ օլմալլէ, միւս-լիմ վէ զայրը միւսլիմ միգտարը թէլէֆա-թըն 15,000է եաղըն իտուկի թալմիլ ի-լիլմէքտէ տիր։ Պու միեանտա 30,000 գատար գատըն, չօնուգ, պէոյիք, քիւ-լիւք, եէրալք եուրտաղ, հէր տիլիլի-վէտաթիլ մալիլէթտէն մահրուճ միւլմա-ճիլի օլտուղը տա ալընճա վէքէ չալտան տըր։

Միւլիլթէք իսան վէ տիւքքեան, մա-պիտ, մէքթէպ վէ սաիլէրին միգտարը՝ 4323 բարչատան իպրէթ օլուպ, պու-ն-լարըն 386 բարչատը Միւսլիլմալարա վէ տիլիլէրի իթթիլիլարա ալիտ տիր։

Իպթիլտա իղթիլալտան Հաղիւրանը 16սընա գատար միւլիլմալին իլին գօմի-սիւնը մալսուսլարը թարաֆընտան սարֆ վէ թէվիլ օլունան մէպալիլլին միգտարը՝ 1,376,172 զրուչտան վէ քէֆալէթը միւ-թէչէսիլլէ իլէ վիւրրաեա Ձիւրաթ պան-գաղընտան վէրիլ մէպալիլլին տէ 32,000 իրաաան իպրէթ իտուկի՝ մուսաաաաղ բուսուլարտա մուհարրէր տիր։ Ատանա հէվալիսի միւլիլմալինիլին պիր գըսը, հիւքիւմէթ թարաֆընտան, տիլէր գըսը պէյն էլ միլլէ իսանէ գօմիլիլլէրտան վէ ալընճա էճնէպիլլէր ճանիլլինտէն կէօնտէ-րիլմէքտէ օլան մէպալիլլէրտէն իալէ օլուն-մագտա իսէ տէ, կէրէք պիլլալթ վէ կէ-րէք պիլ վաթըթա իտիլին թահգաթաթա նէպարէն, միւլիլմալինէ գարը միլլէթին վէ հիւքիւմէթին եաղաճաղը իսանէ՝ էվլէ-լա իսանէսիլ գալալարա պալընը սօգա-ճաք պիր եէր թէտարիլք, սանիլէն՝ անա-սըգ պապաաղ վէ պաղաճաք քիմալիլլէ կիլմամըն պէոյիլթիլլալէսի, սալիլէն՝ հիլէ-րէքէսիլ գատընլարա չօնուգլարըն թէլէ-միլի իսթիլլալիլ, բապիլէն՝ էրպալը սէ-նալիլ, եէվմիլլէրին չըգարապիլլէճէք ա-լէալթ, վէ էսնաֆա, եինէ էքմէք բարաաը-նը գաղաճաճաք գատար ուֆաք պիր սէր-մալէ, վէ չիթիլիլլէրէ՝ մահրուլարընը իտ-րաք վէ սաիր ումուլը գիլալիլլէրի իյֆա իտէպիլլէճէք սուրէթտէ պիր միգտար աղ-չէ իղաղընտան վէ սաիր պուլան միւսա-սիլ մուսլէնաթ վէ թէչիլլալտան վէ

ումուսա ալիտ էմալլիլի տիլիլէ իլէ մէ-քեաթիլպիլ տօլըրուսան տօլըրուսա թարա-ֆը հիւքիւմէթտէն ինչա իթթիլիլմէսին-տէն իպարէթ, վէ իտիլին թալմիլլէ կէօ-րէ, Ատանա վէ միւլհաղաթընտա ալըլան եարանըն էն ալաղը վէ պապիլ պիր սու-րէթլէ թէտալիլիլ անճաք էվլէլէճէ թալա-սիս իտիլմիլ օլան 30,000 իրաաան պալ-գաճա սըրֆ իեանէ օլարաք տահա 100 պիլ իրա իթթիլալ վէ տէվլէթին թայ-եին իտէճէկի սուրէթտէ Օսանլը վէ եա Ձիւրաաթ պանգալարընտան պիրի վաթը-թաղ օլունմագ իւղլէ 50,000 իրա միգ-տարը գրէտի վէրիլմէսինէ միւլէվաղքի տըր։ Պու պապտէ ալընճա պա թէլէլարաֆ աղը մալիլմալի իտիլմիլ իտիլ։

Պատէմա պաղը պէտիւսանըն մէպա-սիտ վէ մէֆապիլտը միւլանէթ քեաթալէսինէ մէյտան վէ իմքեան պրաղըմմագ իւղլէ, էվլէլէ էմիրտէ հիւքիւմէթին, միւլթէտիր էլլէրէ թէվալիլ վէ տէվլէթնէ թէչաիլ իտիլէճէկի վէճէլէ, թա չօնուգլըգտան իթիպարէն հիւսիլ մուլալըրէթէ ալըլտըր-մագ իւղլէ, միւսլիմ վէ զայրը միւսլիմ էվ-լատը վաթիլանը միւլթէրէքէն թահիլի իպթիլտալիտէ պուլընմալարը, վէ քէգա-լէք իթթիլիլիլալարըն պիլթիլի վաղիլլէրի ասքէրիլլէրիլ իյֆա իթմէլէրի հէր նիլէ միւլէվաղքի իսէ, պիր ան էվլէլ թաթ-պիլք վէ ինրասը՝ սընուֆը միւլթէլիլլէրի էհալի արասընտա գաթիլն ճալիլ օլան ուլուզվէթը Օսանիլլէրին պիր գաթ տա-հա թէչիլիտ վէ թէլէմիլլին մէտարը քիւլ-լի օլաճաղընտան, չիւպէ հօգ տըր քի, պիւթիւն Օսանլըլարը տաղիտար իտէն վէ մաղաաաթա վաթիլանմըղա կէճ վէ կիւճ իլթիլալ պուլուր իսանլէրի ալան ա-վալը միւլլիլլէ վէ միւլէսիլլէրին ատէմը թէլէքէրիւրի իլին վաթիլը իսթըր օլան միւլալալթ, պիր վէճէլ զիլը աղ օլու-նուր։ Ծէօյլէք պիր նէպլէ հօգարտա տա-լիլ աղ օլունաղը վէճէլէ, էվլէլէ էմիրտէ վէղաթիլի հիւքիւմէթ, միւլթէտիր վէ միւ-ճէրէպ էլլէրէ թէվալի իտիլլէրի Սանիլէն՝ քէմալը սիւրաթլէ, հիլ օլմաղա, չիմտի-լէք Ատանա մէրքէվիլլէ միւլհաղաթընտա վէ վիլաաթը սէլէսէտէ (Բուլէրի վի-լալէթլէրի) օլտըղը կիպի, էսալը պիր սուրէթտէ թէչալալթը ատիլլէ ինրասը վէ ինթիլաալթա իսաղըլալ իթթիլա-մէսի։ Սալիլլէն՝ ժանտարմա վէ բօլիլլէրին թէլիլիլտը միգտար վէ մաալարա պիլհաղ էվ վէ նամուսքար օլանլարըն պու մէ-մուրիլլէթլէր թայիլիլլէրի վէ մէվլէքէթ-լէրիլլին զայր մահէլլաէ իսթիլաալ իտիլ-մէլլէրին ուսուլ իթթիլաղը. պիր թա-րաֆտան տա վիլաաթը սէլէսէտէ օլտըղը միւլլուր, պուլալարա մալսուսա մէքթէպ-լէր քիւլաաա օլընմասը։ Բապիլլէ վիլա-յէթին հիւլէթի միւլքիլ վէ ասքէրիլէճէ միւլթէրէքէն թայիլին իտիլլէճէք մէվաթի-լինտէ տախիլ օլմագ իւղլէ պիրէր միգտար ասաքրի նիլալիլէ պուլընտըրըմաալ։ իսալիլլէն՝ պաղը չէհրի, գաաապա վէ գա-րիլլէրտէ վէ միւնաաիլ մէվաղիտէ ժան-տարմա վէ գարաղըլանլէր թէչքիլլէ Սա-տիլլէն 15ի միւսլիմ վէ միւլթէպաթիլլէր էր-մէնի օլարաք 700 իսանէտէն իպարէթ օ-լան Տէօրթ-եօլ գարիլլէրին սաիլլէ գուր-պիլլէթի վէ էհալի վէ արալիլլէրին թէ-րաղը վէ իւրանընա ֆէվգէլաաթ իսթի-տաաը հաւէպիլլէ, պուրաաընըն գաղա-մէրքէլի իթթիլաղը, վէ պիր սաաթ մէ-սաֆէսինտէք սաիլլաէ տախիլ պիր նահիլ թէչքիլլէ վէ տահա տօլըրուս վիլաաթիլլին հէր թարաֆընտա իլիլա, գաղա վէ նէ-վաիլ մէրքէլլէրիլլէ պիլհաղ արալիլլէր-լէրէք, մուսալլաթը միւլքիլ վէ ասքէրիլէ նաղարը էհէմիլլէթլէ ալընմագ, վէ եինէ միւլքիլ վէ ասքէրիլ պիր հէլլէթը մալ-սուսէսին, պիւթիւն վիլաաթը կէվմէք վէ կէօրմէք չարթըլա թէվալիլ մէվգիլ-լէրի վէ պաղըլարընտա եէնիլլէն թէչքի-լաթ ինրասը. պու միեանտէ Ատանա վի-լալէթիլլէն էն իլլէք վէ մուհիլմ իսկէլէսի

օլան Մէրսիսին էնէմլիյէթ վէ նկարէթը մէվզընէ վէ թիւճճարէնէի իթիպարըյա, չիմարիթ օրտարնն Ատանատան ֆէքը իր-թիպարըյա միւսթիպար միւսթիպարըյա չէլընտէ իտարէտի, վէ աթիլէն օ զասա-պանն մուհիմ պիւ չէնիւր հալիսի իթի-սապ իթիմսիսի ինէմլիս իտէնէկի ճիւնէթէ տէրէնէի վիճուպտա կէօրիւմէքտէ տիր:

Մաարուզտիթ սալիֆէյէ լաճըգէ օլա-րազ չուէր տա արդ իյլէրիգ քի, պու-կիւն Ատանա վիլայէթիստէ հատիսէյէ զի-մէտիսալ աստ իտիլէրէք, թէնգլիյէ իտիլէն գաթիլ չախալար, պիւր թապանճատան չը-գան գուրչունա թէնգլիս օլունապիլիլէր: Պէօյլէ ճահիլ վէ հէր տիւրիւ ճէրէհանա պիլա թէնգլի թապի օլապիլէն քիմսէլէր, թէնգլիստէն իսէ, մուհարիթ վէ միւսէպ-պիպ վէ միւսվիլգէրիստէն իւլ տէօրտիւնիւն զահիթէ իրաճըյա, իպրէթ իւլ սաթիլն ճէգալանտըրլմասը՝ մուսթիպար մատալէթ վէ մասլահաթ օլաճաղը, վէ ասալիլն իս-թիքմալիս, վէ պու կիպի վէգալիս ա-տէմը թէքթիւրիսի թէնգլիս քիֆալէթ իտէնէկի միւսթալանտընտալը: Վէ պու պապտէքի էվրազ, մէրպուլէն արդ վէ թազտիմ գըլընմաղլն, օլ պապտէ էմր ու ֆէրման հազրէթի միւնէնիւլ էմրին տիր:

27 Հազիրան 325

Ասանա հէյթը միւսթիպարի քիֆի-օիսիսիսն Շուսի քիլիթ Պիսալիք ման-էհմէսի ռէիսի Ֆալիլ, Սեյիմի ասլիսի միւսթիպարի Արքիմ Մուսթիպան (ֆէգլէ-քէտէ արդ օլունա պազը անվալիս թէաք-սիսն իւլ օլունընը իւլվէթէն արդ իյլէ-րիմ,) Մեհսիմ միւսթաարըթը էսաս:

ՄԷՃԻՍԻ ՄԷՊԱՌՍԱՆ

Ճուռա իրթէսի կիւնիւ, Մէճիլիս մէ-պուսանտա, մուսմէլաթը միւսթատէտէն սօնրա, Սատարէթիս պիւր թէգլիթէսի օ-գուռմըլ, վէ պունա իւրազ իտիլիլ օլան իգմիւր վիլայէթիսին իւզիւմ մասնըլընը հի-մայէ իթմէք իւզըն, տաթիլի վիլայէթէ իտարիմտէն միւսթիպար կիւրմսիսին մէնի հազընտաքի գանուն լաիհասը, 5 ազա-տան միւրէթթէպ պիւր գոմիսիսին հէվալէ գըլընմըլ տըր: Պատէհու Օրտուէա մէն-սուպ օլան վէ Մէճիլիս մէպուսան ազա-լըղընա ինթիսապ օլընան զապիթանն, Մէճիլիստէ գալտըգլարը միւստէթ զար-ֆընտա հազըր թէգալաւ վէ թէգաւա-տիւմէրիսին մահֆուգ գալըպ գալմանա-ճաղը մէվզուրի պահա օլմըլ տըր: Գանունը էսասիսին թատիլաթընա մէմուր գոմի-սիսն, 1324 (1908) սէնէսինտէ մէպուս-լըղա ինթիսապ օլընան զապիթանն լէ-հինտէ պէհանը միւսթալա իթմիլ, հաթ-թա աթիթէքի մէալտէ պիւր մատուլի գա-նունիթ թէգլիթ իյլէմիլ տիր: «1324 (1908) սէնէի տէվրիլի ինթիսապիսին մախ-սուս վէ միւնհասըր օլմազ իւզըն, էրքուսն, իւմէրա, գապիթան վէ մէնսուպիլիս տա-քէրիստէն մէպուս ինթիսապ իտիլիլ օ-լանաթ՝ միւստէթի ինթիսապ գալտար հազ-գըր թէգալաւ վէ թէգալալալէրի մահ-ֆուգ գալմազ շարթըյա մէնգուսն աստ ի-տիլէնէլէր տիր:»

Պու պապտէ բէք չօգ մուպահասա ճէ-րէհան իթմիլ տիր: Պաղըլարը, թէտպիլի մէգլիլըր ումուսի վէ տաթիլ գըլմալը, տիկէլէրի տէ մուսթազաթ սազլամալը թէքթիլ իյլէմիլ տիր:

Պու սըրաւա չիտտէթի միւնազաւա վուզու պուլմըլ տըր: Էքսէր մէպուսար, գապիթանն, օրտուտաքի հուգուգլարընը սազլանաթազ, Մէճիլիս մէպուսանտա պուլընմանա հազըլ օլունըլարընը վէ պու-նըն էմասլի, բէք չօգ մէմալիթա, խու-սուսա Ալմանիս վէ իթալիտա կէօրիւ-տիկիւնի, վէ Օսմանը օրտուսը գապիթ-լէրի Գանունը էսասիսին վէ հիւրիլէ-թիս միւստաֆասը էմրիստէ վազիֆէլէ-րիս թէմալիլիս իյֆա իթմիլ օլունըլարըն-տան, պուլարըն, մէսլէք ասքիլէրիսն գալար կէթիլմէքէքէ, բուլթիլգա էմրիւ-

նէ իշթիլտա իտէպիլէնէկիսի տէրիսին իթմիլըր տիր: Տիկէլէրի տէ, պուսն մու-զալիլի, ասքէրիս բուլթիլգալա գալարմասը ճալը օլմատըլընը, վէ մէմուրիսի տէվ-լէթալէն մէպուսար ինթիսապ օլընան-լարըն՝ եւ մէմուրիլէթիլիստէ գալմաթը ետիստ մէպուսըլը ինթիսապ իթմիլիս լա-զըմ կէլաթիլի հալտէ, պու թէտպիլիս զա-պիթան իլիս տաթի ճարի օլմասը իճապ իթմիլիլիս իֆատէ իյլէմիլ տիր:

Երմիլտէն զիտաթ մէպուսար լէն վէ ալէյստէ պէհանը էքթիւր իթմիլտէն սօն-րա, գոմիսիսին իճապիմ իթմիլիս մատ-ալէք գանունիլ գուրչուն գոմըլ վէ 60 բէյէ գարըլ 76 բէյ իլէ բէտա իտիլմիլ տիր: Ֆաթաթ պու էքսէրիլէթ, մալլուպ օլան իթի սիւլէսիւ թէնգլի իթմէթիլի-տէն, բէրի մէքթիւր գուրչունը հիւքմիւր օլունըլընը պիւրիսիլ վէ իթմիլիս պիւր թազ-րիլիս վիլուտիստէ, պու մէսէլէտէն թէք-րար պահա օլընաճաղընը սէօյլէմիլ տիր:

Մէճիլիս, տիկէլը պազը մատալէթիսն միւսթալանտէսիլ տէ իշլալ իթմիլտէն սօն-րա իթիլիս պուլմուլ տըր:

*. Բազար իրթէսի կիւնիւ Մէճիլիս մէպուսանտա, բէյիս, թէքիլտաղ մէպու-սը Յակըր էֆ. Պապիլիստէն վուգուր վէ-ֆաթընը թէնգլիստէն իտալիլ վէրմիլ տիր: Գեթիֆէթի մէպուսար, գալմէն տիլէմիլ-լէր, վէ բէյիս պէյիս թէնգլիստէն իշթի-րազ իյլէմիլ տիր: Ճէնաղէ ալալընտա հազըր պուլուսմազ վէ միւսթէլէֆանն ա-լիլիլ քէտէրտիլտէն պէհանը թատալի-լէթ իթմէք իւզըն, 10 մէպուսան միւ-րէքէպ պիւր հէյէթիլ մախտուսէ թէնգլիլ իտիլմիլ տիր:

Պատէհու պազը թէգլիթէլէրիս վէ պուս-լարա մէրպուլ գանուն լաիսալարընը օգուսմալընտան սօնրա, տէվլէթիս մէսա-րիֆ պիւտէնտէ միւսթալէր օլունըլ տըր: Պու միւսթալէրի կէլէնէք նիւսիսմիլտէ եաղաճաղըլ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՅԱՎՈՐ ԷՖ. ՊԱՊԻՍԻՆ

Մէճիլիս մէպուսանտա թէքիլտաղ մէ-պուսը պուլընան Յակըր էֆէլիսի Պա-պիլիստէն, բազար կիւնիւ, Այիսթէֆանու-տա վազը քէնտի խանէսինտէ ֆիւճէթիսն վէֆաթը իտալիլ, միւսթալալ իւլ ախ-լէազ, սահիպի նաւուս վէ մուհիլպիլ ա-տալիլ վէ հազգանիլթ, էօյլէ պիւր գա-թըն, քէնտիսինտէն էն մուհիմ իւզըլէթ-լէր պէլէնտիլի պիւր զէմանտա պաղթի-թէն զապի տիլմէք օլմասըյա, ումուս էր-մէնի միլլէթիլիլ վէ քեթիլթիլ զըյիլթ չիւսա Օսմանըլարըն թէնգլիստէ ալիլիլ մուճիպ օլմըլ տըր: Մալիւմ օլունըլ վէճէ-լէ, Պապիլիստէ էֆ.՝ Ատանա ֆէճիլտա հազըլընտա Մէճիլիս մէպուսան թարա-ֆընտան թահազըլաթ մէմուր օլունըլ, մէպուս Եուսուլէ Գէմալ պէյ իլէ պիլլիլ-ա-տէ մահէլիլ մէքթիլի կիլիլ, վազիֆէլի մէմուրէսին վիճտանէն իյֆա իյլէմիլ, պու սըրաւա էրմէնի միլլէթիլի սիւսանէթէն տէլիլ, անճազ Օսմանը միլլէթիլիս մուսթ-թաթի օլունըլ աւալալթ վէ հազգանիլթ-թիլ ալէմ իւզար իթմէք իւզըն, օ վա-զիֆէլիս թէմալիլ իյֆա սըրաւալտա, հիլ պիւր կէօնա էքթիւրը մախտուսէ կէօգլէթմէթիլի կիլիլ, պիւր թազըլարա խօշ կէօրիւմէքէնէկիլի, պէլիլ տէ սի-թէմիլը վէ թէնտիլիլ իլիստէնէկիլի իլ էկիլիս գոլմալը, վէ անճազ վաթանը ուղընա հաթիլընը ֆէնալա հազըր հա-զըլէթիլի ասքիլ միսիլլու վազիֆէլի մու-գաւտալէթիլ օսմանա գաւաթ իլէրի կէօ-թիլիլ, վէ թա Ատանալա պուլընտըլ զէման վէ իսթանպուլ ալմէթիլ էմա-սընտա ուղաւաղըլ մահէլլէրտէ, արիլ ու ալմիլ վէ վիճտանէն իճար իլլէթիլի թահ-գըլաթիլընը նէթիլէթիլ, իճապ իտէնիլէ սէօյլէմէքտէն ալալ չէթիլմէթիլ, վէ իս-թանպուլա մուսթալէթիլ, վազթիլիստէ

տիկիլ գաղթիլալարա պիլլիլտէ գաղթ-թաթըլալա հազմըլ օլունըլընը հազըլէ-թիլ մալլուպիլ վէ թահազըլաթը, պու կիւնիլտէ Մէճիլիս մէպուսանտա արդ իյլէ-մէք իւզըն, պիւր զէմանտան պէրու թանգի-միլլէ մէշլուլ օլունըլ մուֆատալ րարօրընը, վէ իլթէ պու բազար կիւնիլ, եանընտա Հա-ճըն գալմալալա սապըլը Հազմ պէյ օլուն-ըլնալտէ, քէնտի խանէսինտէ իթմիլ ուղ-րալըրքէն, իւզէրիլիլ պիւր ֆէնալըլ կէլ-մէքլէ, պիւր արա եաթազ օտաւընա չըգ-մըլ, ֆաթաթ ալըլարը, սըլըլարը արթ-մըլ, վէ կէրիլ պիւրտալէր, քէրիլմէլէրի վէ կէլիլիլ թարաֆընտան ֆաթիլիստէ միւ-տալաթը լազըլմէ իճար իտիլմիլ իսէ տէ, քեթար իթմիլտիլիստէն, հազընտա պուլը-նան թապիլիլ ճէլպիլիլ լուգուս կէօրիլ-միւլ, ֆաթաթ թապիլ կէլտիլիլտէն, միւ-մալիլիլ, պիւրտալէր գուճաղընտա վէ-ֆաթ իթմիլ օլունըլընը կէօրիլ տիր:

Էվլէլէն պազը չիւպէլէր շաթ օլմըլ իսէ տէ, թապիլիլ իֆատէսինտէն՝ միւ-մալիլիլ վէֆաթը, աճիմ sp բուսարիլ խաթալըլընտան իլլիլ կէլտիլիլ անլալը-մըլ տըր:

Մաթիլիլ ֆաթիլիստէն արգուսը մու-ճիլիլտէ, Էվլէլէլի կիւն, միւսթէլիլ ա-լմըլալա մարիֆէթիլիլ իճար իտիլիլ իլլիլիլ նէթիլտէսինտէ, վուգուր վէֆաթը, պու խաթալըլտան օլունըլընը բէնալիլ թէնգլ-գուգ իթմիլ տիր:

Շու գաւաթ քի Պապիլիստէ էֆ., Ա-տանալա ալիլմէթի կիւնիլտէ գաւաթ, անվալը սընիլէսի պէր քէմալ օլուն, հիլ պիւր խաթալալա էսէրի կէօթիլըմէթիլի հալտէ, Ատանալա կէօրտիլիլ ֆէճի վէ տէնէլէթիլ մէնգալէլէր, քէնտիսինտէ ֆէվ-գէլալտէ թէնգլիլ իթմիլ, տաթիլարըն, «Պէն պու հալլէրի կէօրմէլ տախանալա-հօրըմ» տէմիլ, վէ Ատանալա վալիլիլտէ-նիլ պիլթիլիլ պիլթիլմէլ, հիլ պիւր շէյէ պազմալարալ, հէման ալմէթ իյլէմիլ, վէ պուլալա կէլտիլիլտէ տալիլ, իւզէ-րիլտէ ասարը գաթաթէթ կէօրիլմէքտէ պուլընմըլ տըր:

Միւսթիլիլ վէֆաթը ումուսն թէնգլ-սիւրիւ մուճիպ օլմալէ, բազար կիւնիւ-տէն պէրու բէք չօգ անգալա վէ գէվա-թը միւթէպէրէ՝ պիւրտալէլիլ քէրիլմէլ-րիլտէ պէհանը թապալիլ վէ թէնգլիլ ի-լիլ Այիսթէֆանուտա վազը խանէսինտէ ա-զըն ալըն կիլիլտէ տիրէր:

*. Միւթէվէֆանն զէվէսի վէֆաթ իթ-միլ օլուն, Պապիլիլ իսթիլտէ 10 հալընտա պիւր էքթէ, 13, 15 վէ 18 հալընտա Այիս, Սօֆիլ վէ Արալիլ իսթիլտէ իւլ պէ-քալա վէ տիկէր պիւր էվլիլ գըլ պարալմըլ տըր: Մէրմէթը զաթիլ օլունալ, քէնտի իսթ վէ շէօրմէթը նաւուսընտանէսինտէն պալալա պիւր շէյ պարալմալ տըր:

*. Յակըր էֆ. Պապիլիստէ, 1856 Վիսար, 23 իւնտէ էսթիլիլտէ աղմըլ, վէ մահէլիլ էրմէնի վէ միւսանըլ միլլէթիլ մէք թէպիլտէ թահիլիլ իւլուս իթմիլ, 17 հա-լընտալէք Սօֆիլտա տէվլէթէ պիւր մէ-մուրիլիլ թապիլիլ օլունըլ, 1877տէ Բու-սիւ մուհարէպէսի սէպիլիլ Պապիլիլ կի-տիլ, ումուր իտիլիլ միւսթիլ մուսթիլ-իլիլիլ իյֆա իթմիլ վէ Պապիլիլ Ալմիլիլ-նըն թահիլ իլլալմիլ կէլմէթիլ տէկիլ օ մէմուրիլիլտէ գալըլ, 1878տա էտիլ-նէյէ ալմէթիլ, մահէվէթիլ թիւսարէթ պա-լմէթիլտէ թահիլիլ տէրէօնտէ իյլէմիլ, խաթ-թէն ֆէնը հուգուգա տէվալ իտիլ, 1881տէ տալա վէքալէթիլ շահտէթիլա-մէսի ալմըլ վէ 1883տէ էտիլիլտէ մահէ-մէի իսթիլալա գալըլընտա ինթիլալ օլուն-մըլ, 1890տա Տէրիսալալթիլ Մանիսի-գաթ Ռէֆիլ պէյ իլէ պիլլիլտէ տալա վէքալէթիլ օտալըն ալմըլ, վէ 1896 վա-զըլար մալիլմէթիլտէ, իսթանպուլա վէ ճէլալ պէյ խանընա մուգիմ էրմէնի մէ-մուր վէ համալարը, ասքէրէ պոմպալաթ-մըլ օլունըլ իթիլալ իտիլալքէրի հալտէ, Պապիլիլ էֆ.՝ քէմալը ճէպարէթ վի հա-միլլէթիլ, Մահէվէթիլ ֆէվգէլալտէ հուգու-րընտա պուլընալ միւստաֆա իտիլ գուր-

թարմըլ, ֆալալիլ օստան սօնրա քէնտի-սինիլ իսթանպուլա գալմալընը միւստիլ կէօրմէքէրէ, եիլէ մէմէքէթիլ կիլթիլ, վէ 1908տէ, իթիլիլտա ճէմիլթիլտէ տա-լիլ օլմալ վէ էնիլիլ ու իսթալաթը հա-սէպիլ, Մէճիլիլ մէպուսան աղալըլընա ինթիլալ օլունըլ տըր:

Ատանա ֆէճիլտա զէմանտա գաւաթ Պապիլիլտէ էֆ. նիլ Մէճիլիլտէ սէսի իլի-տիլմէթիլիլտէն՝ քէնտիսինտէ պէօրէք պիւր էնէմիլիլ վէրիլմէթիլ իտի, լաքիս մէք-քիւր ֆէճիլտա, մէմէքէթիլ վէ միլլէթիլ սէսին իլիլթիլտիլտէ լազըմ կէլտիլիլտէն, իլթէ օլ վազըլ քէնտի սէսի իլիլտիլմիլ, վէ էն էլգէմ պիւր զէմանտա աւալէթ վէ հազգանիլթ ուղընտա իյֆա իթմիլիլ պէօրէք իւզըլմէթ, քէնտի իսթ ու էնօրէ-թիլիլ, շէքէթ ու ֆիթիլտարըն թա պալէա-սընա չըգարմըլ տըր:

Իմտի, պիլ տալիլ, էրմէնիլ-գաթ-լիլ ճէմալթըլը նաւընա, պու զալալ աղիլտէն տալար պէհանը թէնգլիլ վէ թապալիլ, վէ էվալալարըլա պի-րաթէրիլտէ, ճէնալը Հազգալալա սապ-րը ճէմիլ թէմէնիլ իլլէրիլ:

*. Ճէնալէ ալալ, տիւն սալաթ Յուլ, Գուսթալալա Մայր եկեղեցիտէ, Բաթիլ Դուրեան Սըրալանըն թահիլ թիւսալէթիլ-տէ, բէք չօգ եպիսկ., վարը, վէ քահա-նալար հազըր օլունըլարըն հալտէ, մուսան-թան սուրէթտէ իճար իտիլմիլ տիր: Իւ-պու մէրաթիլ րուհանիլտէ, մէպուսան վէ ախանտան թարաֆը հիւքիւմէթտէն, էնէն-պի սէֆարիլթիլտէն վէքիլէր, Բաթիլ-խանէլէր, էկզարգիլտան վէ իսթանպուլա թարաֆընտան րուհան վէքիլէր, հէր միւ-լէթտէն բէք չօգ զէվալթ միւթէպէրէ վէ խընճալընէն էնալիլ մէվճուս պուլընմըլ տըր: Բաթիլ Սըրալան, միւթէվէֆանն թէր-ճէմէի հալի վէ անվալը մէմուսէսի իւզէ-րիլտէ զալէթ միւսթիլ պիւր մէրալիլ իրաթ իլլէմիլ տիր:

Միւսթիլիլտէն սօնրա Եուսուլ Գէ-մալ պէյ պիւր նուլթ իրաթ իտէրէք, միւ-թէվէֆանն խաթալիլ թապալա իթ-միլ, օնըն միւքէմէլ պիւր Օսմանը, խա-լիս պիւր հազըրքէրէլիլ օլունըլընը, Պապիլ-եան իսթի «պէօրէք պիւր նալ» «պէօրէք պիւր Օսմանը», «ֆալիլ պիւր հուգուգլի-նալ» վէ «միւքէմէլ պիւր շալա» մանա-սընտա պուլընտըլընը պէհան իթմիլ, վէ վաթանընա օլան մուհապէթիլ քէնտիլա-սինիլ Ատանալա գաւաթ սէվգ իտէրէք, նիւսիլթ Ատանանըն, հազգանիլթիլ «գուրպանը» օլունըլընը սէօյլէմիլ, վէ Օս-մանը թարիլիլտէ իսթիլ միւսթալէտէն գա-լաճաղընը իֆատէ իթմիլ տիր: Պատէհու Գոթիլիլ էֆ., իրաթ նուլթ իթմիլ, վէ պու զալալըն՝ Բուս մէպուսարընա աղիլ թէնգլիլ մուճիպ օլունըլընը պէհան իլ-լէմիլ տիր: Զօհրապ էֆ. տալիլ պիւր նուլթ իրաթ իլէ, «Գանալալա միւլէմա օլան Ատանալա գուրթուլալիլիլ հալը-լընը պիւր հազըլէթ գալմըլ իտի. օնը տա Պապիլիլ էֆ. գուրթալար, ֆաթաթ պու զաթըն պէօրէքիլ, խալիլթիլ ու-մուս միլլէթէ թալալ իտիլիլտէ, իլթէ պու կիւն ումուսթիլթիլ, միլլէթ, ճէնալէսի գալընընտ օնը թապալիլ չիլմալ իթմիլ տիր» տէմիլ տիր: Շահիլիլտան վէ Տալալա-եան էֆ. լէրիլ նուլթալարընտան սօնրա, ա-լալը րուհանիլ թէրթիլիլ, ճէնալէ, իւ-զէրիլ Օսմանը պալալալարըլա տոնալը-մըլ օլան վէ գուրթալարըն սօնրա, ա-լալը րուհանիլ թէրթիլիլ, ճէնալէ, իւ-զէրիլ Օսմանը պալալալարըլա տոնալը-մըլ օլան վէ գուրթալարըն սօնրա, եիլէ քիլի-սէյէ կէթիլիլտէ տիր:

Ճէնալէսին, պու սալալ Այիսթէֆանու-քիլիլտէնտէ, Տալալա խանէսինտանըն գալալիլտանը հազընընտա տէֆն իտիլմիլ մուգարիլ պուլընմըլ տըր:

*. Տիւն բէք չօգ էրմէնիլէր, տիւք-քանալարընը պէրալիլ հալա գալալըլար, Բաթիլիլտան տալիլ գալալընը գալմըլ վէ

Սահիպը իմքիեազ վէ մհսուլը դագեթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ